

มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

ปาฐกถา
อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ
ครั้งที่ ๒๐

วันอังคารที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗

ณ ห้องประชุมอรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ ชั้น ๕ อาคารสิริกิติ์

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

มหาวิทยาลัยมหิดล

คณะผู้จัดทำ

จัดทำโดย คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

ศาสตราจารย์ แพทย์หญิงศศิโสภิน เกียรติบุญกุล
รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวัฒนธรรม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แพทย์หญิงปกเกศ ศิริศรีตรังรักษ์
ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการและวัฒนธรรม

งานบริการวิชาการ

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

๒๓๐ ถ.พระรามที่ ๖ แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทร. ๐-๒๒๐๑-๑๔๔๒, ๐-๒๒๐๑-๒๑๙๓ โทรสาร ๐-๒๒๐๑-๒๖๐๗

มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

ปาฐกถา อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ ครั้งที่ ๒๐

เรื่อง

**"One World One Health:
สุขภาพโลก สุขภาพเรา"**

โดย

อาจารย์ นายแพทย์รังสฤษฎ์ กาญจนะวณิชย์

วันอังคารที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗

ณ ห้องประชุมอรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ ชั้น ๕ อาคารสิริกิติ์
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

คำนำ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ ครูแพทย์ผู้อุทิศตนด้านการเรียนการสอนแก่ศิษย์ การดูแลรักษาผู้ป่วย การบริหารจัดการแก่องค์กร การบริการสาธารณสุขแก่ประชาชน ในอดีตท่านได้รับคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งสำคัญมากมาย เช่น นายกราชบัณฑิตยสถาน หัวหน้าสาขาวิชาประสาทวิทยา หัวหน้าภาควิชาอายุรศาสตร์ คณบดีคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข ตลอดระยะเวลาการทำงาน ท่านเป็นผู้สร้างคุณประโยชน์ต่อวงการแพทย์ มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ สร้างเกียรติคุณให้กับคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล และประเทศไทยอย่างมากมาย ดังนั้น คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีจึงได้มีมติเห็นสมควรเชิดชูเกียรติและแสดงกตเวทิตาคุณแด่ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ ด้วยการจัดปาฐกถาอรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ ขึ้นเป็นประจำอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยครั้งนี้ดำเนินการจัดในวันอังคารที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗ นับเป็นครั้งที่ ๒๐ ในปีนี้คณะฯ ได้เชิญอาจารย์ นายแพทย์รังสฤษฎ์ กาญจนะวณิช มาบรรยายเรื่อง “One World One Health: สุขภาพโลก สุขภาพเรา”

ในนามของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ผมขอขอบคุณ ท่านผู้บรรยาย อาจารย์ นายแพทย์รังสฤษฎ์ กาญจนะวณิช ท่านผู้มีเกียรติที่เข้าร่วมงานปาฐกถาอรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ ตลอดจนผู้มีส่วนร่วมในการจัดงานปาฐกถาอรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ ทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

(ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์อาทิตย์ อังกานนท์)

คณบดีคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

มหาวิทยาลัยมหิดล

กำหนดการ

ปาฐกถาอรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ ครั้งที่ ๒๐

เรื่อง “One World One Health: สุขภาพโลก สุขภาพเรา”

อาจารย์ นายแพทย์รังสฤษฎ์ กาญจนะวณิชช์

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ณ ห้องประชุมอรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ ชั้น ๕ อาคารสิริภักดิ์

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

วันอังคารที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗

๐๘.๐๐ – ๐๘.๓๐ น. ลงทะเบียน

๐๘.๓๐ – ๐๘.๔๐ น. กล่าวเปิดปาฐกถา

โดย ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์อาทิตย์ อังกานนท์

คณบดีคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

๐๘.๔๐ – ๐๘.๕๐ น. วิดีทัศน์ ประวัติ และผลงาน

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ

๐๘.๕๐ – ๐๘.๕๕ น. แนะนำองค์ปาฐก

โดย ศาสตราจารย์ แพทย์หญิงศศิโสภิน เกียรติบุญกุล

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวัฒนธรรม

๐๘.๕๕ – ๐๙.๒๕ น. ปาฐกถาอรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ ครั้งที่ ๒๐

เรื่อง “One World One Health: สุขภาพโลก สุขภาพเรา”

โดย อาจารย์ นายแพทย์รังสฤษฎ์ กาญจนะวณิชช์

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๐๙.๒๕ – ๐๙.๓๐ น. คณบดีมอบโล่เกียรติคุณแด่องค์ปาฐก

ประวัติ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ

วันเดือนปีเกิด วันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๗๘

คุณวุฒิทางการศึกษาและวิชาการ

- พ.ศ. ๒๕๐๒ MBBS (London), Guy's Hospital Medical School
- พ.ศ. ๒๕๐๖ สมาชิกราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งลอนดอน (MRCP)
- พ.ศ. ๒๕๑๙ Fellow ราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งลอนดอน (FRCP)
- พ.ศ. ๒๕๑๙ สมาชิก American Academy of Neurology
- พ.ศ. ๒๕๒๖ สมาชิกก่อตั้งราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งประเทศไทย (FRCP)(T)
- พ.ศ. ๒๕๓๐ Fellow ราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งออสเตรเลีย (FRACP)
- พ.ศ. ๒๕๓๐ Fellow สมาคมประสาทวิทยาแห่งสหรัฐอเมริกา
- พ.ศ. ๒๕๓๑ สมาชิกกิตติมศักดิ์ของสมาคมประสาทวิทยาแห่งฮ่องกง
- พ.ศ. ๒๕๓๓ สมาชิกกิตติมศักดิ์ของสมาคมสาธารณสุขศาสตร์แห่งยุโรป
- พ.ศ. ๒๕๓๗ Fellow กิตติมศักดิ์ราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งกลาสโกว์ (FRCPG)
- พ.ศ. ๒๕๓๘ Fellow วิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งสหรัฐอเมริกา (FACP)
- พ.ศ. ๒๕๓๙ สมาชิกกิตติมศักดิ์ของสมาคมผู้เชี่ยวชาญทางประสาทวิทยาแห่งสหราชอาณาจักร
- พ.ศ. ๒๕๔๐ Fellow วิทยาลัยโรคเขตร้อนแห่งออสเตรเลีย (FACTM)
- พ.ศ. ๒๕๔๔ ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ วิทยาศาสตร์คลินิก มหาวิทยาลัยมหิดล
- พ.ศ. ๒๕๔๖ แพทยศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- พ.ศ. ๒๕๔๖ แพทยศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยรังสิต
- พ.ศ. ๒๕๔๘ สมาชิกกิตติมศักดิ์สมาคมประสาทวิทยาแห่งสหรัฐอเมริกา (FANA)

ตำแหน่งที่สำคัญในอดีต

พ.ศ. ๒๕๑๙	ศาสตราจารย์ (อายุรศาสตร์)
พ.ศ. ๒๕๒๓-๒๕๒๙	หัวหน้าภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. ๒๕๒๕	ศาสตราจารย์ ระดับ ๑๑
พ.ศ. ๒๕๒๘-๒๕๕๒	อนุกรรมการตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการพลเรือนใน สถาบันอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. ๒๕๒๙-๒๕๓๘	คณบดีคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
พ.ศ. ๒๕๓๘-๒๕๔๒	อธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. ๒๕๒๙-๒๕๓๔	สมาชิกวุฒิสภา (๒ สมัย)
พ.ศ. ๒๕๓๘-๒๕๔๓	สมาชิกวุฒิสภา (๒ สมัย)
พ.ศ. ๒๕๓๔-๒๕๓๕	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข
พ.ศ. ๒๕๓๗-๒๕๔๓	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการติดตามและประเมินผล สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
พ.ศ. ๒๕๓๘-๒๕๔๓	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๒๗-๒๕๒๙	นายกสมาคมประสาทวิทยาแห่งประเทศไทย
พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๗	ประธานราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งประเทศไทย
พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๓	ประธานมูลนิธิธรรมาภรณ์เพื่อการไม่สูบบุหรี่
พ.ศ. ๒๕๔๑-๒๕๔๓	ประธานกรรมการบริหารศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยี ชีวภาพแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๔	Vice-President, World Federation of Neurology
พ.ศ. ๒๕๔๓-๒๕๔๔	ประธานกรรมการบริหารกิจการสำนักงานสนับสนุน การสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
พ.ศ. ๒๕๔๔-๒๕๔๘	นายกราชบัณฑิตยสถาน
พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๕๔	ประธานมูลนิธิเพื่อพัฒนาการบริบาลผู้ป่วยเบาหวาน
พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๐	ประธานคณะที่ปรึกษานายกราชบัณฑิตยสถาน

รางวัลและเกียรติ

- พ.ศ. ๒๕๑๙ ได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ เป็นราชบัณฑิตในสาขาวิชา
วิทยาศาสตร์ประยุกต์
- พ.ศ. ๒๕๓๙ Tobacco or Health Medal องค์การอนามัยโลก
- พ.ศ. ๒๕๔๐ รางวัลนักรัฐประศาสนศาสตร์ดีเด่นสมาคมรัฐประศาสนศาสตร์แห่งประเทศไทย
- พ.ศ. ๒๕๔๑ เหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา
- พ.ศ. ๒๕๔๔ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิทยาศาสตร์คลินิก
มหาวิทยาลัยมหิดล
- พ.ศ. ๒๕๔๖ แพทยศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- พ.ศ. ๒๕๕๙ รางวัลปุษนียแพทย์ แพทยสภา
- พ.ศ. ๒๕๖๒ รางวัลปุษนียบุคคล เนื่องในโอกาสครบรอบ ๕๐ ปี
วันพระราชทานนาม ๑๓๑ ปี มหาวิทยาลัยมหิดล

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- พ.ศ. ๒๕๓๐ เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทยชั้นมหาวชิรมงกุฎ
- พ.ศ. ๒๕๓๔ เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งเพ็ญด้วยชั้นมหาปรมาภรณ์
ช้างเผือก
- พ.ศ. ๒๕๔๗ เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าชั้นทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ

ผลงานตีพิมพ์ทางวิชาการ

ผลงานร่วมแต่ง	ตำราภาษาอังกฤษ	๑๘	เล่ม
	ตำราภาษาไทย	๑๗	เล่ม
ผลงานวิจัยตีพิมพ์	ในต่างประเทศ	๘๓	เรื่อง
	ในประเทศ	๔๐	เรื่อง

ความเป็นมา ปาฐกถาอรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ

ปาฐกถาอรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ จัดขึ้นเพื่อเป็นเกียรติ และแสดงกตเวทิตาคุณ แต่ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ ผู้ซึ่งได้อุทิศพลังกาย พลังความคิด ความรู้และประสบการณ์ทุ่มเทให้แก่คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาล รามาธิบดีอย่างเต็มที่ ตลอดระยะเวลาที่ท่านรับราชการอยู่ที่คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี จนกระทั่งครบเกษียณอายุราชการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘ และดำรง ตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดลตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๘-๒๕๔๒

ในการจัดงานเพื่อแสดงมุทิตาจิตในโอกาสที่ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีอายุครบห้ารอบ ลูกศิษย์ เพื่อนร่วมงาน และผู้ที่เคารพรักท่าน ได้ร่วมกันบริจาคเงินเพื่อตั้งเป็น “กองทุนอรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ” ขึ้นในมูลนิธิรามาธิบดี ซึ่งท่านได้กรุณากำหนด วัตถุประสงค์ในการใช้เงินกองทุนนี้ไว้ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมด้าน การศึกษา และวิชาการของคณะฯ โดยที่ผ่านมามีได้ใช้เงินเพื่อสนับสนุนนักศึกษาพยาบาล ในโครงการแลกเปลี่ยนกับมหาวิทยาลัยในประเทศแคนาดา และให้รางวัลแก่บัณฑิต แพทย์ พยาบาล ที่มีการศึกษาและความประพฤติดีเยี่ยม และตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ถึง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ทางคณะฯ ได้ใช้เงินบางส่วนจากกองทุนที่ตั้งขึ้นร่วมกับเงินรายได้คณะฯ จัดปาฐกถาอรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการจัดปาฐกถา อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ จะเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุน และพัฒนางานด้านวิชาการของ คณะฯ ให้เจริญก้าวหน้าตามเจตนารมณ์ของ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ด้านวิชาการของคณะฯ ต่อไป

ปาฐกถาอรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้ดำเนินการจัดครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๓
เรื่อง “The Origin of Emerging Viral Infections of the Nervous System”

โดย Professor Richard T. Johnson, MD

ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๔

เรื่อง “Cerebral Malaria”

โดย Professor Nicholas John White, MD, FRCP

ครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๔๕

เรื่อง “Neurological Diseases Caused by Cows and Pigs”

โดย Professor Richard Kay, MA, MD, FRCP

ครั้งที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๔๖

เรื่อง “Faints, Falls and Funny Turns - The Autonomic Perspective”

โดย Professor Christopher J. Mathias, DPhil, DSc, FRCP, FMedSci

ครั้งที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๔๗

เรื่อง “Patients and Their Symptoms”

โดย Dr. Michael Donaghy, BSc, PhD, MBBS, DPhil, FRCP

ครั้งที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๔๘

เรื่อง “Assessment of Head Injuries: 30 Years of the Glasgow Scales”

โดย Professor Graham M. Teasdale, MBBS, FRCP, FRCS

ครั้งที่ ๗ พ.ศ. ๒๕๔๙

เรื่อง “The Eye and Headache”

โดย Professor Robert B. Daroff, MD

ครั้งที่ ๘ พ.ศ. ๒๕๕๐

เรื่อง “The Parkinsonian Sphynx”

โดย Professor Andrew Lees, MD, FRCP

ครั้งที่ ๙ พ.ศ. ๒๕๕๒

เรื่อง “Phantom Limbs and Stroke: The New Era in Neuro-Rehab”

โดย Professor Vilayanur Subramanian Ramachandram, MD, PhD

ครั้งที่ ๑๐ พ.ศ. ๒๕๕๓

เรื่อง “๓๐ ปีที่สอง : ชีวิตวิชาการ”

โดย ศาสตราจารย์ นายแพทย์วีระศักดิ์ จงสู่วิวัฒน์วงศ์, MD, MMedSci,
PhD

ครั้งที่ ๑๑ พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่อง “Viral Encephalitis in Malaysia”

โดย Professor Tan Chong Tin, MBBS, FRCP, MD

ครั้งที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๕๖

เรื่อง “การสร้างแพทย์ในบริบทสังคมไทย : แพทย์-ครู-ผู้บริหาร”

โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์สมพล พงศ์ไทย, MD, MPH

ครั้งที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๕๗

เรื่อง “Halving Premature Death in Middle Age”

โดย Professor Sir Richard Peto, FRS

ครั้งที่ ๑๔ พ.ศ. ๒๕๕๘

เรื่อง “The Thyroid and Wisdom for Academics”

โดย ศาสตราจารย์ นายแพทย์รัชตะ รัชตะนาวิน, MD, FRCP, FACP,
FACE, FRCP (T)

ครั้งที่ ๑๕ พ.ศ. ๒๕๕๙

เรื่อง “Pituitary Gland-More Than Just Phlegm”

โดย Professor John Wass, MA, MD, FRCP

ครั้งที่ ๑๖ พ.ศ. ๒๕๖๐

เรื่อง “การพัฒนาวัคซีนไข้เลือดออกเดงกีแนวใหม่”

โดย นายแพทย์อนวัช ศุภนตารักษ์, MD (Thailand), MD (Newcastle, UK),
DPhil (Oxon)

ครั้งที่ ๑๗ พ.ศ. ๒๕๖๑

เรื่อง “Untangle the Art of Brain Bank Research”

โดย Dr. Helen Ling, BMedSc (Hon), BMBS, MSc, MRCP (UK), PhD

ครั้งที่ ๑๘ พ.ศ. ๒๕๖๒

เรื่อง “Stem Cell, Stem Cell Diseases and Stem Cell Therapy:
From Patient to Bench and from Bench to Patient”

โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์สุรพล อิศรไกรศีล, MD, FACP,
FRCP

ครั้งที่ ๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

เรื่อง “ประเด็นท้าทาย สังคมสูงวัย คนไทยอายุยืน”

โดย ศาสตราจารย์ ดร.เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง

ประวัติองค์ปาฐก

Rungsrit Kanjanavanit, MD

Lecturer and Consultant in Cardiology,
Head of CMEx Lifelong Learning Center,
Faculty of Medicine, Chiang Mai University

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๖ Primary and Secondary School,
Chulalongkorn University Demonstration School
- พ.ศ. ๒๕๒๗-๒๕๓๓ M.D. (First Class Honours)
Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital,
Mahidol University
- พ.ศ. ๒๕๓๖-๒๕๓๙ Board of Internal Medicine,
Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital,
Mahidol University
- พ.ศ. ๒๕๓๗ Diploma in Clinical Science, Internal Medicine,
Mahidol University
- พ.ศ. ๒๕๓๙ Fellow in Cardiology,
Faculty of Medicine, Chiang Mai University

- พ.ศ. ๒๕๔๑-๒๕๔๒ Diploma in Cardiology, Hammersmith Hospital,
Imperial College School of Medicine,
University of London
- พ.ศ. ๒๕๔๔ Thai Board of Cardiology,
Faculty of Medicine, Chiang Mai University

เกียรติประวัติและรางวัล

- พ.ศ. ๒๕๒๖ King's Scholarship (A Government Scholarship
Awarded to the Country's Top Student)
- พ.ศ. ๒๕๒๘ Thap Nilanithi Award (Inter-University Award for
Top Students in Basic Science)
- พ.ศ. ๒๕๓๓ Honour Alumni Award,
Chulalongkorn University Demonstration School
- พ.ศ. ๒๕๓๓ Top Prize for Medical Graduate in Internal Medicine,
OB-GYN, Anesthesiology, Psychiatry, Radiology,
Community Medicine and Overall (GPA 3.91)
- พ.ศ. ๒๕๓๓ Professor John Goodwin Award for the Top Student
in Diploma in Cardiology, Hammersmith Hospital,
Imperial College of Medicine, University of London
- พ.ศ. ๒๕๔๓ Thai Heart Association Scholarships for Passing Board
Cardiology Examination with Distinction
- พ.ศ. ๒๕๕๐ Green Globe Award for Conservation
- พ.ศ. ๒๕๕๒ Best Clinical Teacher Award from Thai Medical Council
- พ.ศ. ๒๕๕๖ Ramathibodi Internal Medicine Distinguished Alumni
Award

พ.ศ. ๒๕๕๘	Ramathibodi Distinguished Alumni Award
พ.ศ. ๒๕๕๙	Royal College of Physician Thailand – Distinguished Clinician Award

ประสบการณ์การทำงาน

พ.ศ. ๒๕๓๓-๒๕๓๕	Primary Physician, Dansai District Hospital, Loei, Thailand
พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๖	Research Assistant, Department of Microbiology, Faculty of Science, Mahidol University, Bangkok, Thailand
พ.ศ. ๒๕๓๖-๒๕๓๙	Resident of Internal Medicine, Chiang Mai University, Chiang Mai, Thailand
พ.ศ. ๒๕๔๒-ปัจจุบัน	Lecturer and Consultant in Cardiology, Chiang Mai University, Chiang Mai, Thailand

ตำแหน่งอื่น ๆ ในปัจจุบัน

๑. Vice President and Scientific Committee of Thai Society of Echocardiology
๒. President of Lanna Bird and Nature Conservation Club (President since 1999)
 - Birdwalk – Monthly
 - Annual Bird Censuses (4 sites) – City/ Agricultural/ Wetland/ Forest
 - Birdtalk
๓. Director of Lanna Wild Rescue – Established 2020 (Rehab Orphaned and Injured Wild Birds)

๔. Nam Kham Nature Reserve – Establish/ Owner/ Manager
๕. Committee of Hornbill Research Foundation
๖. Member of Bird Record Committee – Bird Conservation Society of Thailand
๗. Vice President of Seub Nakhasathien Foundation (Nature Conservation)
๘. Secretary of Thamanart Foundation (Watershed Reforestation and Wildfire Control)

ตำแหน่งในอดีต

๑. Committee of Bird Conservation Society of Thailand
๒. Committee of Thai Cardiology Board Examination

สมาชิก

๑. Thai Medical Association. Royal College of Physician
๒. American Society of Echocardiography
๓. European Society of Cardiology
๔. International Ornithologist's Union

ความสนใจพิเศษ

Medical: Non-Invasive Cardiology, Echocardiography

Non-Medical: Ornithology, Bird Watching, Nature Conservation,
Wildlife Photography and Drawing, Environmental Education

One World One Health: สุขภาพโลก สุขภาพเรา”

โดย อาจารย์ นายแพทย์รังสฤษฎ์ กาญจนะวณิช

ตลอดช่วงประวัติศาสตร์ของอารยธรรมมนุษย์เคยเกิดวิกฤตที่ทำให้ความก้าวหน้าทางสังคม ศิลปวิทยาการ ต้องหยุดชะงักหรือแม้อดถอยมานับครั้งไม่ถ้วน เช่น ในช่วงยุคกลาง แต่ไม่เคยมีครั้งใดเลยที่คุณภาพชีวิตและการอยู่รอดของอารยธรรมมนุษย์จะถูกคุกคามอย่างรุนแรงเท่ากับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่โลกกำลังประสบอยู่อย่างในปัจจุบัน

โลกกำลังเข้าสู่ยุคแอนโทรโพซีน (Anthropocene) อันเป็นผลกระทบจากกิจกรรมของมนุษย์ ทั้งร่องรอยไว้ใน ดิน น้ำ อากาศ เกิดเป็นบาดแผลอย่างถาวร ที่สามารถตรวจวัดได้ด้วยวิธีการทางธรณีวิทยา

มนุษย์เป็นศูนย์กลางของการเปลี่ยนแปลงทางนิเวศวิทยา สร้างผลกระทบเป็นวงกว้าง และทวีความรุนแรงจนเกินกว่าระบบเกื้อกูลชีวิตของโลก (earth's life support system) จะรักษาสมดุลไว้ได้

กลุ่มนักวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมนานาชาติได้สรุปต่อ ยอดจากงานวิจัยที่สั่งสมมาร่วมห้าทศวรรษ นำเสนอกรอบความคิดชื่อว่า “ขีดความสามารถในการรองรับของโลก (planetary boundaries)” ซึ่งหากมนุษย์ก้าวข้ามก็อาจเกิดความเสี่ยงอย่างยิ่งที่สมดุลบนโลกจะพังทลายลงและสร้างความเสียหายต่อสังคมและเศรษฐกิจทั่วโลก เราสามารถมองขอบเขตดังกล่าวว่าเป็น พื้นที่ปลอดภัยในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของมนุษยชาติ

โดยพบว่าในปัจจุบัน มีปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีความรุนแรงทะลุขอบเขตค่าวิกฤตไปแล้ว ได้แก่ ปัญหาการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศโลก (climate change/global warming) ปัญหาการลักลั่นหลักของไนโตรเจนและฟอสฟอรัส (biogeochemical flow)

และปัญหาการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ (biodiversity loss) หรือการสูญพันธุ์ครั้งยิ่งใหญ่ครั้งที่หก (the sixth mass extinction)

คนส่วนใหญ่อาจมองปัญหาการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพว่าเป็นเรื่องไกลตัว แต่แท้จริงแล้ว มันคือหัวใจของเสถียรภาพของระบบเกื้อกูลชีวิตของโลก และเป็นกลไกหลักที่จะทำให้ระบบนิเวศมีศักยภาพในการฟื้นตัว (resilience) เมื่อถูกคุกคามทำลาย

ความเป็นปกติของการดำเนินไปของสังคมมนุษย์และทุกชีวิตบนโลกพึ่งพาระบบนิเวศที่ทำงานเป็นปกติผ่านบริการทางนิเวศ (ecosystem services) อันได้แก่

๑. การควบคุมระบบ (Regulating)

- การผสมเกสร (pollination)
- การทำให้น้ำบริสุทธิ์ (water purification)
- การทำให้อากาศสะอาดปราศจากมลพิษ (air cleaning)
- การควบคุมเสถียรภาพระบบภูมิอากาศโลกและท้องถิ่น (climate regulation)
- การควบคุมน้ำท่วม (flood control)
- การกักเก็บคาร์บอน (carbon sequestration)
- การลดการปนเปื้อนของดิน (soil contamination reduction)
- การหมุนเวียนสารอาหาร (nutrient cycling)
- การป้องกันการระบาดและการควบคุมโรค (disease control)

๒. การจัดหา

- น้ำ อุปโภค บริโภค
- ความมั่นคงทางอาหาร
- ยาและวัตถุดิบสำหรับการผลิตยา (raw material source of pharmaceuticals)
- วัสดุก่อสร้าง

- วัตถุดิบสำหรับผลิตภัณฑ์
- ทรัพยากรพันธุกรรม (genetic resources)

๓. การสนับสนุน

- การสังเคราะห์แสง (photosynthesis)
- การให้ที่อยู่อาศัยสำหรับสิ่งมีชีวิต (habitat)
- การก่อตัวและความอุดมสมบูรณ์ของชั้นดิน (soil formation)

๔. ด้านวัฒนธรรม

- ความงาม (aesthetics)
- แรงบันดาลใจ (inspiration)
- จิตวิญญาณ (spirituality)
- การพักผ่อนหย่อนใจ (recreation)
- การศึกษา (education)
- มรดกทางวัฒนธรรม (cultural heritage)

ในประเด็นของสุขภาพ วิถีทางสิ่งแวดล้อมส่งผลกระทบ ดังนี้

๑. การระบาดของโรคอุบัติการณ์ใหม่ ซึ่งอาจมีกลไกมาจาก

- การกระจายของเชื้อโรคและหรือพาหะนำเชื้อโรคสู่พื้นที่ใหม่ จากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางกายภาพและชีวภาพ
- การลดลงของผู้ล่า ตัวควบคุมประชากร เชื้อก่อโรคหรือพาหะ จนเสียสมดุลประชากร
- การล้นทะลักของเชื้อก่อโรค (spill over) จากพื้นที่ห่างไกลสู่ชุมชนมนุษย์
- การเพิ่มโอกาสการสัมผัสกับเชื้อโรค (pathogen-host contact)
- การเปลี่ยนแปลงของความถี่พันธุกรรมในประชากรและความรุนแรงของเชื้อก่อโรค (virulency)
- การเปลี่ยนแปลงของภูมิคุ้มกันของโฮสต์ (host defense)

๒. การเจ็บป่วยที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับภัยธรรมชาติที่รุนแรงมากขึ้น ได้แก่ อุทกภัย วาตภัย ไฟป่า อากาศร้อนจัด

๓. การเจ็บป่วยที่เกี่ยวข้องกับมลพิษ

- มลพิษทางน้ำ
- มลพิษทางอากาศ (PM 2.5 และอื่น ๆ)
- มลพิษไมโครและนาโนพลาสติก
- มลพิษทางเสียง
- มลพิษทางแสง

๔. สารเคมี สารก่อมะเร็ง ตกค้างในห่วงโซ่อาหาร สินค้าอุปโภคบริโภค

๕. การสูญเสียแหล่งธนาคารพันธุกรรมที่อาจนำมาใช้ในการรักษาโรคและสร้างนวัตกรรมที่จะนำมาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของสังคม

๖. การเพิ่มขึ้นของอุบัติการณ์โรคเรื้อรัง (non-communicating disease) เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง และโรคหัวใจ

๗. การเพิ่มขึ้นของอุบัติการณ์โรคภูมิคุ้มกันทำลายตัวเอง (autoimmune disease)

๘. โรคบกพร่องธรรมชาติ (nature deficit disorder) ภาวะเครียดเรื้อรัง ภาวะซึมเศร้า และอัตราการฆ่าตัวตายที่สูงขึ้น

วันนี้เป็นที่ประจักษ์แล้วว่า สุขภาพของโลกและสุขภาพของเราเป็นเรื่องเดียวกัน เกี่ยวพันกันอย่างแยกไม่ออก

สังคมมนุษย์จึงจำเป็นต้องตั้งสติ ถอดบทเรียนจากความผิดพลาดที่ผ่านมา ปรับเปลี่ยนทัศนคติ มองให้เห็นความเชื่อมโยงอันลึกซึ้งระหว่างเรากับธรรมชาติ ปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิต จากมุมมองที่เห็นมนุษย์เป็นศูนย์กลางของทุกสิ่ง แปรกแยกจากธรรมชาติ และมองเห็นธรรมชาติเป็นเพียงทรัพยากรที่เอาไว้หยิบใช้สอย พยายามควบคุม ต่อสู้ เอาชนะธรรมชาติในทุกทาง มาสู่การเคารพ เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างชาญฉลาดและยั่งยืน

เราต้องหยุดการทำลายล้างและเริ่มฟื้นฟูธรรมชาติในทุกหนแห่งในทันที เพื่อให้ระบบเกื้อกูลชีวิตของโลก (life support system) กลับมามีเสถียรภาพและทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์

ทั้งนี้มิใช่เพียงเพื่อความอยู่รอดเพียงอย่างเดียว แต่เพื่อความเจริญแบ่งปันของอารยธรรมมนุษย์ควบคู่กับโลกต่อไปอีกนานเท่านาน

